

“Vervolgschade” datacenters Wieringermeer

In 2019 verscheen onder de titel “Energie en Ruimte Noord-Holland Noord”, een “Verkenning van ruimtelijke perspectieven voor de energietransitie in Noord-Holland Noord”, in opdracht van Provincie Noord-Holland, Gemeente Amsterdam, Havenbedrijf Amsterdam, Liander en Gasunie, in samenwerking met een consortium van CE Delft, Studio Marco Vermeulen en TNO/ECN. (*)

Deze studie is ingegeven vanuit de zoektocht naar de ruimtelijke consequenties van de energietransitie. In een drietal toekomstperspectieven zijn de uithoeken van het speelveld opgezocht en is geprobeerd daar ruimtelijke implicaties aan te verbinden. In de drie toekomstperspectieven voor 2050 worden mogelijke uitkomsten van een bepaalde denkrichting en consequenties voor Noord-Holland Noord en de subregio's duidelijk.

Bij het eerste perspectief ligt de nadruk op individuele maatregelen en gaan bewoners hun huis beter isoleren. Vanwege de ambitie – van het aardgas af – zal verregaande elektrificatie plaatsvinden. Er zal gestuurd worden op het balanceren van vraag en aanbod van elektriciteit om het elektriciteitsnet niet over te belasten.

Bij het tweede perspectief gaan we er vanuit dat besloten wordt de enorme geothermiepotentie, in de ondergrond onder Noord-Holland Noord, intensief te ontginnen, om te gebruiken voor onder andere ruimteverwarming.

En bij het derde perspectief zet de regio energie in om zich te profileren als nationale energieregio. Op de volgende pagina worden de kenmerken van de drie perspectieven beknopt verwoord.

Het openzetten van de deur voor datacenters in Wieringermeer door de gemeente Hollands Kroon impliceert het leveren van de benodigde energie door de regio. Een indicatie van deze benodigde energie krijgen we uit de antwoorden van GS op vragen die door Provinciale Staten van Noord-Holland zijn gesteld.

Op 6 april 2021 werden onder nr. 32 door GS de vragen van de heer dr. M.C.A. Klein (ChristenUnie) beantwoord.

Vraag 7:

Ten aanzien van het stroomgebruik de volgende vragen:

Hoeveel stroom wordt er op dit moment door datacenters in Noord-Holland gebruikt?

Antwoord 7:

Wij hebben door samenwerking met gemeenten en Alliander en Tennet in de MRA Datacenterstrategie inzicht gekregen in de gecontracteerde vermogens van de datacenters. De stand per oktober 2020 voor geheel Noord-Holland was 715 MW. Het daadwerkelijk verbruik lag op zo'n 50% van dit gecontracteerd vermogen.

Vraag 8:

Op dit moment zijn er nog een aantal bekende initiatieven, waaronder de vijf bekende voorgenomen datacenters in Hollands Kroon. Wat is de verwachting van het stroomverbruik indien alle lopende initiatieven worden gerealiseerd?

Antwoord 8:

Als rekening wordt gehouden met de voorspelde groei van datacenters in Amsterdam, Haarlemmermeer, Diemen en Hollands Kroon zou er tot 2030 ongeveer 2300 MW aan gecontracteerd vermogen bij kunnen komen als alle zachte plannen doorgang vinden.

Betekenis van deze cijfers :

Het door datacenters volgens de opgave voor oktober 2020 gecontracteerde vermogen van 715 MW overtreft duidelijk het vermogen van 326 MW dat met de 90 turbines in het Windplan Wieringermeer is opgesteld.

Het overtreft zelfs de taakstelling van 685,5 MW die binnen de 6000 MW van het programma “Wind op Land” aan de provincie Noord-Holland is opgelegd .

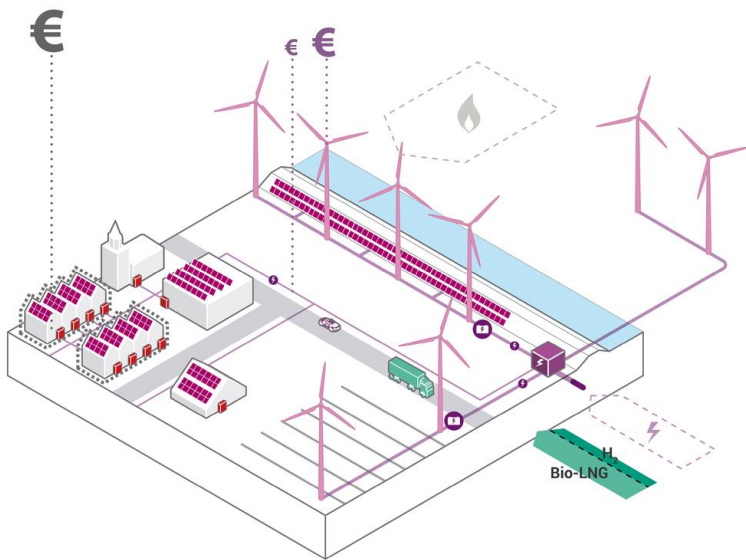
Het Windpark Wieringermeer kan volgens eigen opgave 1,3 miljard kWh (= 1,3 TWh) aan hernieuwbare elektriciteit leveren, een hoeveelheid die gelijk staat aan het verbruik van circa 370 duizend huishoudens.

50 % van het gecontracteerde vermogen komt overeen met 360 MW. Met deze 360 MW kan ca. 1,45 miljard kWh worden opgewekt, een hoeveelheid die overeenkomt met het verbruik van ruim 408 duizend huishoudens.

Voor de datacenter-plannen zou in 2030, volgens het antwoord op vraag 8 het gecontracteerd vermogen met 2300 MW zijn gestegen tot ruim 3000 MW. Een verbruik passend bij 50 % van het gecontracteerde vermogen betekent ruim 6 miljard kWh, voldoende voor 1,7 miljoen huishoudens.

De bijdrage van de regio Noord-Holland-N aan de 35 TWh die de RES voor 2030 vraagt, is 3,6 TWh (= 3,6 miljard kWh)

Maar de RES NHN kan niet voorzien in de energievraag van de datacentra die in 2050 naar verwachting nog eens 3,5 TWh nodig hebben. Daarmee hebben de datacentra een derde van alle elektriciteit nodig.

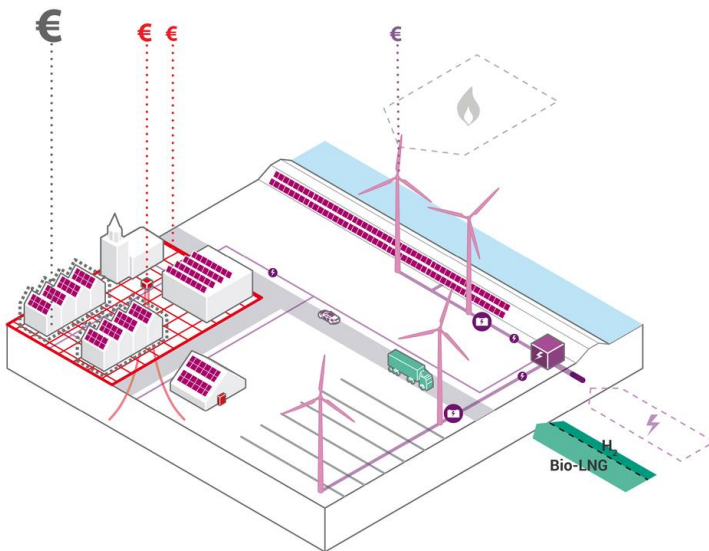

Perspectief 1: All-electric

- > elektrificatie van de energievoorziening;
- > extra besparingsmaatregelen woningen vereist;
- > ±105 extra windmolens en 58 vervangende windmolens voor verouderde windmolens nodig; naast Windplan Wieringermeer (75 nieuwe windmolens);
- > verzwaren regionaal elektriciteitsnet vereist;
- > energielandschap en energietransitie speelt zich met name bovengronds af.

€ 7 miljard privaat
1,3 miljard publiek

67%
duurzame energieopwekking,
van de totale energievraag

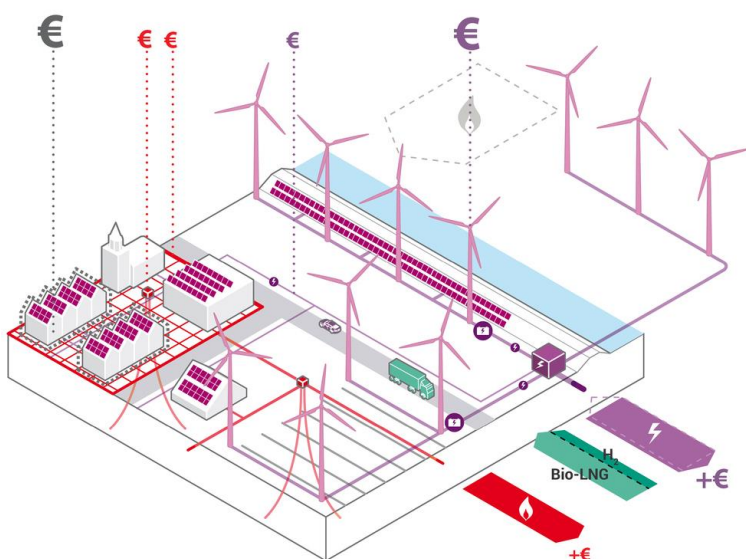

Perspectief 2: Collectieve warmtevoorzieningen

- > vergaande vormen van samenwerking voor collectieve warmtevoorzieningen;
- > aanboren en ontsluiten van geothermiepotentie;
- > weinig extra windmolens nodig, naast Windplan Wieringermeer en de Wind op Land opgave;
- > energielandschap en energietransitie speelt zich met name ondergronds af;

€ 5 miljard privaat
3,4 miljard publiek

75%
duurzame energieopwekking,
van de totale energievraag

Perspectief 3: Nationale Energieregio

- > oogsten van de potentie aan mogelijk elektriciteits- en warmteproductie in de regio;
- > energie als profilering van de regio; surplus aan warmteproductie, met geothermie kan worden ingezet bij een duurzame uitbreiding van het glasareaal in de glastuinbouwconcentratiegebieden;
- > energiezekerheid trekt bedrijven;
- > energiesector krijgt volop kansen;
- > benutten centrale ligging in toekomstig netwerk;
- > energie-export als kans om verdienvermogen van de regio te vergroten;

€ 5 miljard privaat
5,15 miljard publiek

125%
duurzame energieopwekking,
van de totale energievraag

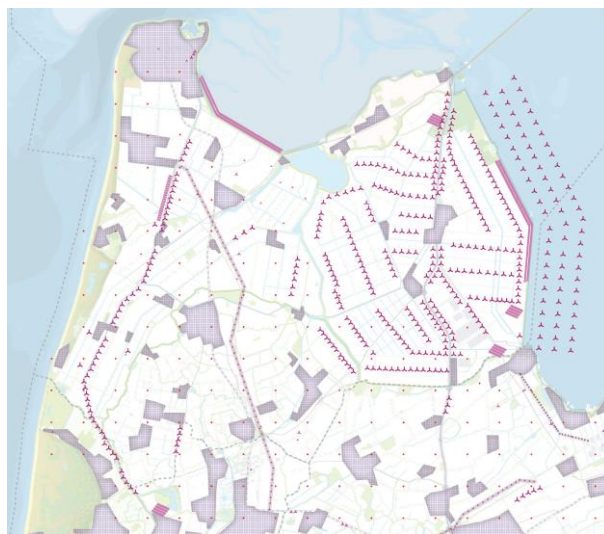
Nu eind juni de vestiging van het datacenter van Microsoft op de locatie B1 ten westen van de A7 op de agenda van de Raad staat en de komst van nog meer datacenters in Wieringermeer niet is uitgesloten, kan een situatie ontstaan

waarin de vraag in de regio naar duurzame elektriciteit sterk stijgt en in die vraag moet worden voorzien door in de regio extra windturbines te plaatsen omdat de voorkeur van netbeheerders uitgaat naar een minimale afstand tussen het grootschalige gebruik en de productie van elektriciteit.

Tegelijkertijd is in de regio Amsterdam een duidelijke weerstand tegen grote windturbines aanwezig. Daarmee neemt de kans toe dat de regio Noord-Holland Noord een ontwikkeling zal doormaken die in bovengenoemde Verkenning is beschreven als het perspectief voor “nationale energieregio”. Wat dit kan betekenen voor het aantal turbines in onze regio laten de volgende kaarten zien.

Situatie 2021 met de windturbines gerealiseerd binnen het Windplan Wieringermeer

Het perspectief voor 2050 dat als “Nationale energieregio” in de Verkenning is gepresenteerd

Met het schrappen door de provincie van de norm van 600 meter voor de afstand turbine – woning is dit perspectief een onaanvaardbare bedreiging van de leefbaarheid in dit gebied. Nu de Raad van Hollands Kroon zich eind juni zal uitspreken over de vestiging van datacenters in Wieringermeer en daarmee indirect over de noodzakelijke productie van elektriciteit en daarmee ook over het mogelijke perspectief voor de ontwikkeling van de regio en de bouw van windturbines in de polder, moet die uitspraak door de bevolking worden gedragen.

Omdat geen van de in de Raad vertegenwoordigde partijen zich bij de verkiezingen in 2018 over een dergelijke ontwikkeling heeft uitgesproken, is een referendum het enige middel om het draagvlak onder de bevolking vast te stellen. Als de Raad de bevolking negeert, zal dit in de verkiezingen in 2022 niet onopgemerkt blijven.

Daarom de oproep uw mening aan de Raad van Hollands Kroon kenbaar te maken en de Raad te vragen het draagvlak voor datacenters en de daaraan verbonden opwekking van elektriciteit te onderzoeken.

Via : <https://ris2.ibabs.eu/People/Index/HollandsKroon> zijn de e-mailadressen van de raadsleden te vinden.

(*) Voor nadere info over het rapport zie : <https://marcovermeulen.eu/nl/projecten/energiestudies+noord+holland/>